

به نام خداوند بخشنده مهربان

اصول اصلاح نژاد گوسفند و بز

تهیه کننده:

مهدی خجسته کی

حمزه حاج رجبعلی

چکیده

به طور طبیعی در روند زندگی و تولیدمثل یک گله گوسفند وحشی، معمولاً قوچ‌های قوی‌تر شانس زاد و ولد بیشتری نسبت به قوچ‌های ضعیف‌تر داشته و به این ترتیب در جریان یک انتخاب طبیعی، بره‌های متولد شده از قوچ برتر در گله سهم بیشتری نسبت به سایر قوچ‌ها دارند. با الگو گرفتن از این پدیده، پرورش دهندگان دام‌های اهلی و از جمله گوسفند و بز اقدام به انتخاب دام‌های برتر و حذف دام‌های ضعیف‌تر نمودند، تا از این طریق تولید گله خود را افزایش دهند. از آنجا که انسان همواره ضمن مداخله در جریان انتخاب طبیعی، سعی در تولید و نگهداری گیاهان و حیوانات برتر داشته، لذا در کنار روند انتخاب طبیعی، کم‌کم با مداخله انسان در طبیعت واژه‌ای به نام انتخاب مصنوعی نیز شکل گرفت و گسترش یافت و با توسعه علم ژنتیک و شناخت بیشتر از ژن‌ها و نحوه عمل آن‌ها و تکمیل مفاهیم توارث در موجودات زنده، دانش جدیدتری به عنوان اصلاح نژاد در جوامع علمی مطرح شد. با توجه به اهمیت و نقش اصلاح نژاد دام در توسعه این صنعت و تأثیر مستقیم آن بر سودآوری و افزایش بازده پرورش دام‌های اهلی، در این نشریه سعی داریم تا ضمن ارائه تعاریف لازم در زمینه اصلاح نژاد دام، دامداران محترم را با روش‌های عملی اصلاح نژاد در گوسفند و بز آشنا نموده و به منظور اجرای یک فرآیند اصلاح نژاد موفق، نکات کاربردی لازم را به ایشان ارائه نمائیم.